Łódź, 1/XI 1919 r.

Nr. 294

Cena pojedyńczego numeru 25 fen.

Rok założenia 1897.

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Sobota, dnia 1 listopada 1919 roku.

Cena prenumeraty: w Łodzi kwartalnie Mk. 14.40, miesięczn. 4.80. Za roznoszenie 30 fen. miesięcznie. Z przes. pocztową: kwartalnie Mk. 19.50, miesięczn. 6.50.

Kalendarzyk: Sob. 1.XI. Wszystkich Św. Niedz. 2.XI Dzień Zaduszny. Pon. 3.X Huberta. Wt. 4.XI Karola Baromeusza.

Redakcja w Łodzi Al. Kościuszki 41. TELEFON 28.

Z Warszawy i z biur ogłosz. warsz. ogłoszenia do „Rozwoju" przyjmuje wyłącznie Centralne biuro ogłoszeniowe Związku prasy prowincjonalnej — Zgoda № 1 w Warszawie.

CENA OGŁOSZEŃ Przed tekstem lub w tekście m'k. 2.50, za tekstem 85 fenigów, nekrologi m'k. 1.25 za wiersz petitowy. Drobne ogłoszenia 15 fen za wyraz. Najmniej 1 mk. Komunikaty mk. 2.50. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarjum uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój" w PABJANICACH u p. Grobliańskiego. Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Łacna, Kiosk.

CASINO :: DZIŚ PREMJERA :: CASINO

KRÓLOWA SZTUKI KINEMATOGRAFICZNEJ

GENJALNA ODTWÓRCZYNI DUSZY WSPÓŁCZESNEJ KOBIETY W 5-CIO AKTOWYM WSPANIAŁYM DRAMACIE:

HENNY PORTEN

ROMANS UCZCIWEJ KOBIETY

MUZYKA SPECJALNIE ZASTOSOWANA DO OBRAZU POD BATUTĄ A. KANTORA

POCZĄTEK PIERWSZEGO PRZEDSTAWIENIA O G. 3 PO POŁ., OSTATNIEGO O 9 WIECZ.

2704—1

PASSEPARTOUT NA OSTATNIE PRZEDSTAWIENIE NIEWAŻNE

DYREKCJA KONCERTÓW ALFREDA STRAUCHA.

Łódzka Orkiestra Symfoniczna.

Sala Koncertowa. Niedziela, d. 2 Listopada 1919 r. o godz. 3.15 po południu

4-ty KONCERT POPOŁUDNIOWY

SOLISTA

WŁADYSŁAW SYREWICZ

(Skrzypce)

Prof. Konserwatorjum w Krakowie.

W programie: Goldmark Symfonja „Wesele wiejskie". Czajkowski — Koncert skrzypcowy.

Dyryguje: BRONISŁAW SZULC.

Bilety od Mk. 1.50 sprzedaje kasa sali Koncertowej od godz. 10 do 1 i od 3 do 6-ej. 2712 1.

Nadchodzi zima a z nią wracają do domów szczury i myszy.

Stosujcie 2720—1

KAPS

który bezwzględnie tępi szczury i myszy.

Żądać w aptekach i składach aptecznych.

Popierajmy handel polski!

BANK ZIEMI POLSKIEJ W LUBLINIE

Oddział w Łodzi

Benedykta № 7. Benedykta № 7.

Rozpoczął czynności bankowe oraz przyjmuje kapitały na lokatę na najkorzystniejszych warunkach.

2701 2

Losy „R. G. O."

—4 **do IV-ej klasy nadeszły już do adm. „Rozwoju".** Prosimy o odebranie rychłe, gdyż ciągnienie odbędzie się 4 listopada, a 1-go i 2-go święta, więc Administracja będzie zamknięta.

Od Administracji.

W celu usunięcia nieporozumień co do ceny naszego pisma, komunikujemy Sz. Czytelnikom, iż od dnia dzisiejszego każdy numer „Rozwoju", bez względu na objętość, kosztować będzie w sprzedaży ulicznej 25 fenigów.

Niniejszym podaję do wiadomości Szanownej Klijenteli, że mój zakład krawiecki przeniosłem do domu własnego przy ulicy

Piotrkowskiej 157.

Krystjan Wutke,
właściciel Art. Wutke.

2641 3

Cieniom poległych...

Ponury i krwawy plon zbierała śmierć przez pięcioletni okres światowych zmagań się narodów. Od dnia, kiedy rozegrzmiała nad strwożonymi ludami groźna surmia bojowa, od dnia, kiedy rozległ się pierwszy wystrzał, kiedy pierwsza krew się polała, śmierć przez lata codziennie uprawiała swą straszliwą kośbę unicestwienia, a Europa cała pokryła się zwolna niezliczoną liczbą mogił, pod którymi spoczęli nieznani, zapomniani i cisi bohaterowie wielkiego dziejowego dramatu...

Lecz gdy francuz, anglik, niemiec lub włoch walczyli pod swymi sztandarami, gdy uświadamiali sobie i rozumieli, dla jakiej sprawy występują i w imię jakich haseł kładą swe młode życie w ofierze, przez całe lata synowie stratowanej, wydanej na pastwę wrażych rządów i obcych inwazji ziemi polskiej, wtłoczeni w mundury wrogie, ujęci w karby obcej i nienawistnej dyscypliny, niby bezduszne, nieznaczące pionki gnani byli do walki o interesy cudze, sprzeczne z sprawami ich własnej Ojczyzny...

Pędzeni do boju w trzech, zmagających się ze sobą armjach, przeżywali tragiczną walkę wewnętrzną buntującej się przeciw przemocy duszy polskiej, bolesny i trawiący serce niepokój, że jada chwila pierś o pierś zetknąć się mogą z rodakiem, walczącym po przeciwnej stronie, że każda ich kula może stać się bratobójczą, że każdy pocisk może zgasić życie współbraci, podobną przechodzących mękę.

A nadzieja zwracała ich oczy przed siebie, w nieodgadnioną, lecz wyczuwaną zagadkę przyszłości, skąd biegły ku nim poszepty zwidów wieszczych i przeczuć, tęsknota wysubtelnionych...

Może rozumieli, że ich męczarnie i cierpienia, że ów straszny, przeolbrzymi dramat duszy polskiej przechyli ostatecznie szalę doli narodowej, że są ostatnimi, którzy padną na szlaku niewoli i że na niebie rozpalają się już nowe świty, lśnią zorze odrodzenia, a słońce wolności niezadługo wzejdzie?..

Lecz oni już nie ujrzeli blasku jego promieni. Padli na swych smutnych stanowiskach, mogły ich nieznane, zapominane pokryły pola całej prawie Europy, od równin besarabskich i szczytów Karpat po doliny Piavy, a żyzne ziemie Szampanji... Lecz śmierć ich nie poszła na marne a krew ich nie była daremna...

Powstała Polska i oto dziś, gdy w smutnym skupieniu ducha i wśród rozpamiętywań żałobą okrytych, święto zmarłych czcimy, słusznem jest, że część naszego żalu serdecznego, poświęcimy tym, którzy w ostatnich chwilach niewoli dla swobody ginęli, życiem swoim i krwią torując drogę przyszłości. Słusznym jest, że wspomnieniem naszym przypadniemy do tych rozsypanych po całej Europie, cichych, nieznanych, smutnych mogił, niosąc im dobrą wieść o nowym życiu, o wielkim cudzie wyzwolenia.

Pokój ich cieniom...

A gdy podniosła się Polska z gruzów, gdy wybiła dla niej wielka chwila odrodzenia, jakby z pod ziemi wystąpiły zbrojne i mężne hufce rycerne, które piersią swą zasłoniły ją przed ciosami wrogów i dały Ojczyźnie moc odporną, i dały jej możność utrwalenia fundamentów przyszłości i wyzwoliły zakowane jeszcze w jarzmie ucisku ziemie polskie, niosąc im wolność i dobrobyt.

Lecz śmierć szczerzyła i tu swe nielitościwe kły, a dzieło wyzwolenia Ojczyzny musiało być okupione życiem tysięcy młodych, pełnych zapału i szlachetnego porywu bohaterów... Z ochotą oddali oni swe życie, walcząc pod sztandarami ojczystymi za wielką sprawę. I oto znów rubieże Rzeczypospolitej usiały setki mogił tych co padli na polu chwały w jej obronie. Krwią polską musiała być zdobyta wolność. Tym rycerzom, co pierwsi stanęli na szańcu, tym wszystkim, którzy za Ojczyznę polegli, ostatnią myślą będąc przy niej, tym wszystkim ukochanym synom swoim Polska w dniu smutnym rozpamiętywań żałoby przedewszystkiem poświęca serdeczne wspomnienie i cześć głęboką składa.

Pokój niech będzie waszym cieniom, heroje rapsodu rycerskiego zmagań się narodowych o swój byt i niezależność. Niechaj wiatr polny, gędźbę szmerliwą o wolności roznoszący po rozległych równinach Rzeczypospolitej, ukołysze Was do snu w pokoju i ciszy... Do mogił waszych dusza narodu wspomnieniem rzewnym a wdzięcznością łkającym przypada w żałobie nieutulonej i ze czcią wieńce laurowe zwycięstwa oraz wdzięczności na nich składa. Padliście dla wielkiej sprawy i naród wiecznie zachowa o was pamięć godną i niezatartą...

Jak Macierz, najdroższych swych synów śmierć opłakująca, stroskana w żalu, na dzień jutrzejszy Polska żałobę przywdziać musi i wspomnień tryznę ofiarną na grobach swych dzieci odprawić. Wielu, wielu pochłonęła śmierć luta, nielitościwa, wiele istnień zmiażdżył potworny rydwan wojny, co przez lat pięć tratował ziemice nasze...

Drogo okupiona została wolność i niepodległość Polski, i dlatego tem więcej szanować ją, tem więcej przykładać powinniśmy starań, aby utrwalić i ukrzepić to, co krwią i tysiącami ofiar było przypieczętowane. W dniu, który poświęcamy uczczeniu tych, co odeszli, przysięgnijmy sobie, że potrafimy wytężyć wszystkie siły, aby godną pozostawić spuściznę tym, co przyjdą po nas.

Przysięgnijmy cieniom bohaterów, którzy w walce za Ojczyznę polegli, że dzieło ich nie będzie zmarnowane, że sztandar wolności, przez nich podniesiony, potrafimy ponieść dalej, że również, jak oni, potrafimy żyć i umierać dla Ojczyzny. Przysięgnijmy tym drogim cieniom, że dzieło budowy poprowadzimy z samozaparciem się dalej, że wszystko poświęcimy dla Polski, że nie będziem dla niej szczędzić ni trudów, ni pracy.

W ten sposób najgodniej a istotnie uczcimy ten dzień żałobny, rozpamiętywaniom o tych co odeszli, poświęcony, przez teraźniejsze nasze poczynania złotą klamrą dobrej woli i ochotnej pracy wiążąc przeszłość z przyszłością dla wiecznej chwały Rzeczypospolitej. *I.*

Na froncie utarczki patroli.

Warszawa, 31-go października. (PAT.) Front litewsko-białoruski: Na północnym odcinku frontu wzdłuż Dźwiny ożywiona akcja patroli nieprzyjacielskich. Ataki bolszewickie prowadzone na przedmoście Bobrujska odparto. Na odcinku poleskim pomyślne dla nas utarczki oddziałów wywiadowczych.

Front wołyński: Spokój.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego
Haller, pułk.

Rocznica wyzwolenia.

Kraków, 31-go października. (PAT.) Dziś w rocznicę wypędzenia austryjaków, wszystkie dzienniki zamieszczają artykuły poświęcone temu zdarzeniu historycznemu, przypominając szczegóły i epizody z dnia 1 listopada 1918.

Skutki umowy polsko-niemieckiej.

Poznań, 31 października (PAT.) Niemcy wypuścili dziś część żołnierzy naszych, jeńców wojennych, trzymanych w obozie Golno na Pomorzu.

2750—1

Wkrótce: ulubienica publiczności

OSSI OSSWALDA!!!

Przed zażegnaniem przesilenia ministerjalnego.

(Od wł. korespondenta.)

Warszawa, 31 paźdz. Po południu Naczelnik państwa przyjął na audjencji przewodniczącego sejmowej komisji konstytucyjnej, z którym rozmawiał przeszło godzinę, poczem Naczelnik państwa udał się do zamku na kilkugodzinną konferencję z premjerem Paderewskim. Przedmiotem pertraktacji u Paderewskiego było przesilenie ministerjalne, które Naczelnik postanowił za wszelką cenę załagodzić. Rokowania są na najlepszej drodze. Naprężenie między Paderewskim a wiceministrem Skrzyńskim można uważać za zakończone również.

Ostateczny termin uznania ratyfikacji pokoju.

Będzie nim 11 lub też 20 listopada.

(Od wł. korespondenta.)

Warszawa, 31 października. Otrzymano tu konkretne wiadomości z Paryża w sprawie ratyfikacji traktatu pokojowego. Podpisanie protokułu nastąpi albo **w dniu 11 listopada**. albo też ostateczny termin będzie **20** bm. Za pierwszym terminem obstaje Francja, gdyż jest to rocznica powalenia Niemiec. Zajęcie zatem Pomorza przez wojska polskie nastąpiłoby w 6 dni po tem, **czyli 17 listopada**. W każdym bądź razie definitywna ratyfikacja pokoju nastąpi więc jeszcze w bieżącym miesiącu. Po ratyfikacji bezpośrednio zacznie działać Liga Narodów.

Potężna organizacja ziemiańska.

Zespolenie się wszystkich związków ziemiańskich i producentów rolnych w celu samoobrony.

(Od własnego korespondenta.)

Warszawa, 31 października. Wskutek ostatnich strajków służby folwarcznej, oraz nieprzychylnego stanowiska Sejmu wobec ziemian, utworzyła się **olbrzymia organizacja ziemiańska, obejmująca cały obszar Rzeczypospolitej**. Do tej organizacji przystąpiły: 1. Związek Ziemian z Kongresówki, 2. Towarzystwo Rolnicze z Poznania, 3. Związek Producentów rolnych z Poznania, 4. Związek ziemian w Krakowie. 5. Lwowski Związek ziemiański.

Celem tej organizacji jest **obrona interesów ziemiaństwa na zewnątrz**. Potężna ta organizacja rozporządzać będzie miljonowymi środkami pieniężnymi oraz poważną liczbą głosów w Sejmie.

Ponieważ do tego związku przystąpiła również poważna ilość włościan zagrodowych, posiadać on będzie w kraju wielkie znaczenie i wpływy, a zarazem zogniskuje w sobie tych, w czyich rękach spoczywa poniekąd zdolność aprowizacyjna kraju.

Rada Naczelna urzęduje stale w Warszawie. Prezesem rady wykonawczej Związku jest pan Kazimierz Fudakowski, wiceprezesi: Witold Czartoryski i dr. Szołdzyński z Poznania.

P. P. S. występuje w obronie hajdamaków.

(Od wł. korespondenta.)

Warszawa, 31 paźdz. Na dzisiejszym posiedzeniu komisji wojskowej sensację wywołało wystąpienie posła Moraczewskiego, który zażądał kategorycznie wypuszczenia wszystkich ukraińskich jeńców na wolność. Zaznaczyć wypada, że z ukraińcami zostało zerwane zawieszenie broni, więc p. Moraczewski widocznie chce zwiększyć liczbę band hajdamackich. Mimo przyzwyczajenia się w Sejmie do niepoczytelnych wybryków posłów z P. P. S., wniosek ten wywołał taką konsternację, że nawet nie poddano go pod głosowanie.

Przed plebiscytem

Sosnowiec, 30-go paźdź. (PAT.) „Oberschlesischer Courier" donosi z Genewy: Obszary niemieckie podlegające okupacji zostaną zajęte w połowie grudnia. Co do bliższego określenia siły armji okupacyjnych rada najwyższa nie powzięła jeszcze żadnych uchwał. Nie określono również dokładnie, jak długo ma trwać okupacja przed plebiscytem.

W celu popierania budownictwa.

Warszawa, 31 paźdz. (PAT.) Ministerstwo robót publicznych w dalszym ciągu przyjmuje podania w sprawie udzielania pożyczek na remont domów, nie zamieszkałych i dla tych domów, których wykonanie nie wymaga znacznych kosztów. Podania zaopatrzone markami stemplowymi oraz szczegółowym opisem zamierzonych robót budowlanych, dowodem szacunku warszawskiego Tow. Kredytowego oraz wykazem długów hipotecznych należy składać w kancelarji ministerstwa robót publicznych ul. Miodowa № 3.

Walka z warcholstwem.

Warszawa, 31 października (PAT.) Przy Sekcji bezpieczeństwa publicznego i prasy Ministerstwa spraw wewnętrznych; utworzona została komisja dla rozpatrzenia rekursów na orzeczenia karne starostów, odnośnie do osób ukaranych za organizowanie strajku rolnego. Komisja ta rozpatruje również wszelkie zażalenia na postępowanie władz w związku z akcją przeciwstrajkową. — Wyniki prac komisji będą niebawem ogłoszone.

Przerwanie komunikacji.

Warszawa, 31 października (PAT.) Połączenie telefoniczne Kraków—Wiedeń wobec śnieżycy zerwane.

Śnieżyce.

Kraków, 31 października. (PAT.) Od wczoraj pada tu obfity śnieg. Również ze Lwowa donoszą o silnym opadzie śniegu. W Białej i Bielsku śnieg leży warstwą w wysokości 1/4 metra. Śnieżyca połamała w powiecie drzewa i pozrywała przewody elektryczne. Połączenie telefoniczne między Krakowem a Wiedniem, Krakowem i Cieszynem oraz Zakopanem uszkodziła śnieżyca.

Nowa podwyżka taryfy.

Warszawa 31 paźdz. (PAT.) „Monitor Polski" zamieszcza rozporządzenie ministra kolei żelaznych o wprowadzeniu z dniem 1 listopada 1919 r. tymczasowej taryfy towarowej na przewóz towarów, zwierząt żywych i zwłok kolejami państwowymi okręgu warszawskiego i radomskiego.

Represje na Mazurach.

Poznań, 31 października (PAT.) W czwartek ubiegły prusacy aresztowali na Mazurach Pieszczyka, współwłaściciela hotelu w Szczytnie, Paderskiego z Kongresówki i Szczodrowskiego współpracownika komitetu mazurskiego. Dodać należy, że każde takie aresztowanie połączone jest ze znęcaniem się nad bezbronną ofiarą, którą jedyną winą jest jej polskość.

Morgenlau komisarzem Gdańska?

Gdańsk, 31 paźdz. (PAT.) Komisarzem ententy w Gdańsku ma być amerykanin. Załogę ma tworzyć wojsko francuskie, a portu ma strzec wojenny okręt angielski. Z pewnej strony twierdzą, że ententa mianowała swoim komisarzem senatorą amerykańskiego Morgenlana.

Gwałty czeskie.

Nowy Sącz, 31 paźdź. (PAT.) W nocy z 21 na 22 b. m. straż graniczna czeska aresztowała Juljusza Bojarskiego, Zygmunta Kuczkowskiego, mieszkańców Lubowli oraz Fabjana Słowika z synem z Podhradża, delegatów spiskich, którzy powrócili z uroczystości krakowskich. Aresztowanych, po zakuciu ich w kajdany, odstawiono z Kesmarku do więzienia w Koszycach. Stamtąd mają być wywiezieni jako zdrajcy stanu w głąb Czech, aresztowanie to wywołało w Lubowli i okolicy wielkie wzburzenie. Czesi urządzają ustawicznie rewizje po domach, szukając rzekomo broni. W ostatnich czasach Czesi nie wydają nikomu przepustek do Polski.

Jak Niemcy dotrzymują umów.

Ljon, 31 października (PAT.) Rada międzysojusznicza wysłuchała sprawozdań dotyczących pogwałceń, dokonanych przez Niemców przy wykonaniu klauzul rozejmu z punktu widzenia wojskowego i finansowego. Najwyższa Rada zaaprobowała notę, która zostanie przesłaną rządowi niemieckiemu z inicjatywy komisji dla spraw polskich. Nota ta wzywa rząd niemiecki, aby wybory gminne na Górnym Śląsku zostały wstrzymane aż do czasu przybycia na miejsce komisji plebiscytowej, która obejmie tymczasową administrację kraju.

Szukaj Niemców.

Kopenhaga, 31 października (PAT.) Pułkow. Hollidannon przedstawiciel wojskowej misji amerykańskiej, przybył do Rygi z majorem Googiem, aby przeprowadzić śledztwo w sprawie najazdu Awałowa Bermonta.

Socjalista wprowadza sądy wojenne.

Nauen, 31 październ. (PAT.) Minister obrony krajowej Noske podaje do wiadomości, że zostanie przedłożony niemieckiemu Zgromadzeniu narodowemu projekt ustawy, przywracający prawomocność sądów wojskowych.

Komisja ententy nad Bałtykiem.

Ljon, 31-go października (PAT.) Najwyższa Rada zaakceptowała wczoraj wyjazd komisji pod przewodnictwem gen. Nisseła, która ma czuwać nad opróżnieniem krajów bałtyckich przez wojska niemieckie.

Niemcy w obronie Rosji bolszewickiej.

Przeciwstawiają się blokadzie Rosji.

Nauen, 31 października. (PAT.) Berlińskie koła urzędowe na notę ententy w sprawie blokady Rosji przytaczają odpowiedź, która wysłana została z Berlina we środę po południu, a opublikowanie jej nastąpi natychmiast po doręczeniu. Rząd niemiecki w zasadzie **odrzuca propozycję blokady**, w stosunku do któregokolwiek państwa, ponieważ naród niemiecki cierpiał przez lat 5 wskutek okropności blokady, wskutek czego Niemcy nie chcą stosować tego środka przeciwko komuś innemu. Rząd niemiecki przedsięweźmie wszelkie środki celem zapobieżenia wysyłaniu amunicji i wojsk do krajów bałtyckich.

(W szczerość tych obietnic niemieckich można tak, jak w dotychczasowe ich przyrzeczenia. Znamiennym natomiast jest, że pod płytkim pretektem odnawiają oni jakiekolwiek walki z bolszewizmem. Przyp. Red.).

Rosja w ogniu wojny domowej.

Walki pod Piotrogrodem.

Paryż, 31 października. (PAT.) Według wiadomości otrzymanych tu z Rewla, sytuacja pod Piotrogrodem pozostaje bez zmiany.

Oddziały Judenicza zajęły miasteczko Iżora, położone o 5 kilometr. na zachód od stacji Kołpino na linji Moskwa Piotrogród oraz stację Gorolewo o 15 kilometr. od Piotrogrodu.

Sytuacja Judenicza.

Paryż, 31 października (PAT.) Z Helsingforsu donoszą:

Rokowania, w sprawie udzielenia przez Finlandję pomocy armji Judenicza, trwają w dalszym ciągu. Prasa finlandzka wypowiada się za czynnym wystąpieniem, rząd jednak nie powziął jeszcze ostatecznej decyzji.

W „Izwiestja" Trocki ogłosił, że ma zamiar pozwolić białym wkroczyć do Piotrogrodu i stoczyć z nimi **bitwę na ulicach** miasta. Piotrogród podzielony jest na sektory i przygotowany do walk ulicznych.

Wielkie zwycięstwa na froncie północnym.

Lion, 31 października (PAT.) Z Archangielska donoszą: Wojska ententy wycofały się pod osłoną pierwszej armji. Pozycje ich zajęła pierwsza armja, która przeszła następnie do ofenzywy i odniosła wiele świetnych zwycięstw. **Zdobyła miasto Onegę z okolicą**, a następnie posunęła się o 160 wiorst na południe od tego miasta i zajęła dawne rosyjskie pozycje z przed bolszewickiej ofenzywy. Wzdłuż linji kolejowej **posunęły się oddziały rosyjskie o 100 wiorst**, zajmując ważną stację węzłową Plestaka i zmuszając nieprzyjaciela do bezładnej ucieczki. **Wzięto 6000 jeńców**, zdobyto wiele dział, kulemiotów, mnóstwo amunicji i karabinów.

O wydobycie z rąk bolszewików.

Nauen, 31 października. (PAT.) Przedstawiciele rządów angielskiego i sowieckiego rozpoczną niebawem w Danji pertraktacje w sprawie wymiany jeńców.

Mowa zwycięzcy.

Paryż, 31 pyździernika (PAT.) W najbliższy wtorek 4 listopada wygłosi Clemenceau w Strasburgu wielką zapowiedzianą i oczekiwaną mowę programową. Przebieg tego wydarzenia politycznego, które niewątpliwie będzie miało wielkie znaczenie, jest już w głównych zarysach ustalone i odpowiednie zarządzenia zostały wydane. Tylko okoliczności nieprzewidziane mogą wywołać jakieś zmiany. Prezydentowi będzie towarzyszył szereg ministrów. Clemenceau zabawi w stolicy Alzacji około 2-ch dni. Powrót do Paryża nastąpi w czwartek rano.

O losy Rjeki.

Paryż, 31 paźdz. (PAT.) Prasa francuska podaje wiadomość, że sekretarz stanu Lansing odrzucił w imieniu Wilsona rozwiązanie kwestji Rjeki w myśl propozycji Tittoniego. Powszechnie twierdzą, że załagodzeniem zatargu zajmie się konferencja pokojowa. Nie nastąpi to jednak przed wyborami do izby włoskiej wyznaczonymi na 1 listopada.

Przeciw ratyfikacji.

Berlin, 30 października. (PAT.) Z Waszyngtonu donoszą, iż przeciwnicy Wilsona wszczęli znowu kampanję w senacie amerykańskim przeciw ratyfikacji traktatu pokojowego.

Liczba poległych.

Nauen, 31 października. (PAT.) Według ogłoszonej przez amerykańskiego ministra wojny statystyki zginęło podczas ostatniej wojny łącznie 7,450,200 żołnierzy.

Podróż pary belgijskiej.

Lion, 30 paźdz. (PAT.) Król Albert belgijski z żoną i następcą tronu przybyli do Waszyngtonu. Na dworcu powitał ich wiceprezydent Marchal. Publiczność zgotowała królewskiej parze balgijskiej owację.

O zbrodniarza.

Nauen, 31 października. (PAT.) Rząd austrjacki oświadczył, że tylko rząd niemiecki może zażądać wydanią przywódcy bolszewików bawarskich Lewina.

Sojusz angielsko-japoński.

Tokio, 30 paźdz. (PAT.) Dzienniki urzędowe donoszą, że rokowania Japonji z Anglją mają na celu wznowienie sojuszu.

Walka cesarza z kinematografem.

Nauan, 31 października (PAT.) Reprodukcja i wyzyskanie tak zwanego „Kaiser Filmu" zostały na skutek prywatnego oskarżenia byłego cesarza Wilhelma wyrokiem sądu berlińskiego zakazane. Właściciel tego filmu, aktor Ferdynand Bonn grozi, że poczyni z tego powodu pewne rewelacje, dotyczące byłego cesarza.

Anglik o strajku rolnym.

O zamachu komunistycznym w postaci strajku rolnego pisze korespondent warszawski „Timesa" pod tytułem „Bankructwo komunizmu".

„Strajk rolny po dwóch dniach kończy się. Rząd, posługując się specjalnemi prawami, jakiemi uposażył go Sejm w celu ubezpieczenia dostaw żywności, zaaresztował gremjalnie przywódców strajku, co spowodowało prędkie przystosowanie się robotników rolnych do tego stanowczego traktowania sprawy tak, iż rozpoczęli oni swą pracę na nowo. Fakt ten ma więcej niż przejściowe znaczenie, znaczy to, że bolszewizm, który usiłowano wprowadzić do Polski, zbankrutował. Od kilku tygodni widmo strajku stało przed krajem. Zdawano sobie sprawę, że agitatorzy płatni przez Rosję zrobili sfanowczą próbę w celu zniszczenia społecznej organizacji ekonomicznej w Polsce, i wywołania anarchji. Nikomu wszakże nie było wiadomo, jak głęboko wsiąkła ta trucizna. Strajk nie miał żadnej podstawy ekonomicznej, gdyż na skutek strajku robotników rolnych w lecie, warunki bytu ich polepszyły się o tyle, że nie mieli oni żadnych powodów do skarg. Nie było również żądań dotyczących zwiększenia płacy, lub czegoś podobnego. Robotnicy rolni byli podburzani przez agitatorów, którzy zagrażali w razie opozycji gwałtem, aby przerwali roboty i wstrzymali dostarczanie żywności swoim chlebodawcom i miastom.

Przy takich warunkach minister spraw wewnętrznych, Wojciechowski, świadom poparcia ze strony całego kraju, przedsięwziął energiczne kroki, niezbędne w tej sytuacji, jaka się wytworzyła.

Warto podkreślić szczegóły tego ruchu. Z wyjątkiem odosobnionych wypadków włościanie nie próbowali nawet podnosić buntu i nie zabierali się do zajęcia przemocą ich własności. Jest to dobry znak. Powtóre ruch powstał tylko w byłym zaborze rosyjskim, w Poznaniu, gdzie rolnictwo stoi na stopie znacznie wyższej i w Galicji, gdzie dotąd istnieje dawny system austrjacki władz miejscowych i żandarmerji, nie było żadnych wybuchów. Postępowanie rządu znacznie wzmocni jego prestige w kraju. Jednym z najgłówniejszych zarzutów, czynionych mu, był brak stanowczości. Tym razem udało się rządowi wykazać swoją władzę i dzięki temu pozbawić się dużej liczby najbardziej niebezpiecznych wrogów".

Stanowczość rządu wywarła zatem w Anglji jak najlepsze wrażenie, zaś stłumienie komunizmu umocniło pozycję państwa naszego zagranicą. Powinno to być wskazówką na przyszłość.

Kwiatki biurokracji.

Dowiadujemy się, że na stanowisko szefa sekcji przemysłowej w wydziale skarbowym zarządu ziem wschodnich mianowany został L. Wasserberger, żyd galicyjski, ongi sekretarz p. Lednickiego.

P. Wasserberger, jak zapewniają osoby dobrze poinformowane, był istotnym autorem listu p. Lednickiego do Lerchenfelda, który tego „męża stanu" skompromitował tak gruntownie, iż dotąd jeszcze nie może on wypłynąć na szerszą widownię.

Właśnie poto żołnierz polski przelewał krew swoją o oswobodzenie Litwy, by panoszyć się tam mogli pp. Wasserbergerowie i inni przedstawiciele „uciskanej mniejszości narodowej".

Tegoroczne zbiory.

Z Kanady przychodzą urzędowe potwierdzenia zbioru pszenicy, który oblicza się na 2[illegible] milj. bushels. Jako liczbę wywozu podaje się [illegible] (r. u. 107) bushels (3,3 milj. t.) podczas gdy wywóz pszenicy w r. 1917-18 — 153 milj., a w 1916 16 nawet 292 milj. bushels wynosił.

W Argentynie spodziewają się dobrych zbiorów, które się około połowy grudnia rozpoczną. Zbiór pszenicy w Indjach przedstawia się lepiej niż się spodziewano. Liczy się na 7,503,000 (r. u. 9,922,000 t.).

Bardzo optymiczne wiadomości nadchodzą z Rosji, w szczególności z Rumunji. O ile pogłoski powyższe się z prawdą zgadzają, tego nie możemy stwierdzić. Podobne wiadomości optymistyczne nadchodzą z Rosji południowej, źródła angielskie twierdzą, że są jeszcze zapasy zeszłoroczne. To jest bardzo prawdopodobne, bo ziemianie ukrywali dużo przed bolszewikami i nie dawali swego cennego towaru za bezwartościowe banknoty, wzamian za które nie mogli sobie nic kupić. Bardzo dotkliwy brak środków komunikacyjnych po upadku panowania bolszewickiego przyczyni się do nierównego podziału nadprodukcji pomiędzy miejscowości potrzebujące.

Żądamy energicznej walki z łapownictwem!

Galanterję męską i damską
koszule męskie i krawaty
poleca
Wł. Janiszewska Przejazd 16
Sklep bogato zaopatrzony. Ceny przystępne.

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

Do Gdańska przybyło 5,000 beczek konserw lesnych, przysłanych przez komitet żydowski Ameryce, a przeznaczonych wyłącznie dla ży-ów w Polsce.

* * *

Belgja zobowiązała się dostarczyć Rumunji 0,000 tonn węgla kamiennego miesięcznie, zamian za zboże.

* * *

W ostatnich dniach nadeszły z Francji do lski pierwsze transporty ciepłych okryć na zi-e dla armji polskiej.

Transporty te obejmują kilkadziesiąt wago-w kożuchów, ciepłej bielizny, chodaków, ko-iarek, rękawic itp.

* * *

Z powodu wygłoszenia kilku słów przy-lnych dla Polski na wiecu w Londynie przez bina Perlmutra niechęć do posła-rabina wzrasta prasie żargonowej, która nie szczędzi rabino-gorzkich wymówek.

* * *

Jak ogłasza „Monitor Polski", pożyczka pań-wowa dała wyniki następujące: po dzień 11-go ździernika r. b. wpłynęło w okrągłych cyf-ch: w markach 542,000,000, w kor. 766,500,000 w rublach 481,500,000.

* * *

Narodowe Towarzystwo żeglugi powietrznej Polsce sprowadza z Anglji dwa wielkie samo-ty osobowe typu 0/400 Handley Page. We-ług wiadomości, otrzymanych telegraficznie, sa-loloty te przybędą do Warszawy drogą po-ietrzną z Londynu, przywożąc około trzydziestu asażerów.

Przybycia samolotów należy oczekiwać ciągu najbliższych dni; o próbnych lotach i kazach będzie podane do wiadomości.

* * *

Tymczasowym adminisratorem Gdańska ma sr R. T. Tower, obecny poseł Wielkiej yanji w Buenos-Ayres.

* * *

Wskutek starań p. Samuels'a nadeszło z ondynu jako wsparcie dla żydów 6,000,000 mk. imię pp.: Natansona i B. Egerta, którzy chca pieniądze zatrzymać dla żydów tutejszych. — rzeciw temu protestuje ukraiński Komitet po-ocy dla żydów, który twierdzi, że pieniądze adeszły pod wpływem wiadomości o pogro-ach na Ukrainie.

* * *

Dowództwo armji Denikina wydało rozkaz, by wszyscy oficerowie armji Denikina, naro-owości żydowskiej, zostali zwolnieni od służby.

* * *

W Konstantynopolu panuje w ostatnich niach wielkie wzburzenie o podkładzie wybitnie ewolucyjnym. Wzburzenie tłumów ma podkład ysto narodowy i wywołane zostało obawą, iż oalicja dokona zupełnego rozbioru Turcji.

W ubiegłym tygodniu usiłowała grupa pa-yjotów tureckich wykonać zamach na sułtana, amach ten nie udał się jednakże.

* * *

Francuski minister skarbu ogłosił zakaz wy-ożenia francuskich monet złotych i srebrnych, także i przewożenia przez podróżujących wię-cej niż 1,000 franków w banknotach.

* * *

Rada ministrów belgijskich zaaprobowała listę, obejmującą 1,150 nazwisk niemców woj-skowych i cywilnych, którzy zostaną pociągnięci do odpowiedzialności za zbrodnie, popełnione podczas inwazji i okupacji Belgji. (A u nas co się robi w tym kierunku? Przyp. Red.).

* * *

Przedstawiciel dyplomatyczny Francji po-dobno zaprotestował przeciwko zbytniej ustę-pliwości delegatów polskich w Berlinie pp.: dr. Hermana Diamanda, Korfantego i d-ra Wróblew-skiego na korzyść Niemiec. Pogłoska dosyć po-ważna, by się nią zainteresowało społeczeństwo.

* * *

Gen. Żerkis, litewski minister wojny, musiał ustąpić, gdyż udowodniono mu kradzież dwóch dywanów perskich. Poza tem Żerkis był zależny od rządu niemieckiego.

W sprawie obchodu rocznicy wypędzenia Niemców.

Będzie to imponująca uroczystość narodowa.

a) Wczoraj odbyło się zebranie członków Komitetu obchodu święta narodowego, celem upamiętnienia rocznicy oswobodzenia Polski od najeźdźców, w dniu 9 listopada.

Inicjatywa obchodu powstała wśród urzędników polskich kolei państwowych.

Komitet złożony jest z 31 osób, a prezydjum jego stanowią pp. Jan Gawroński (przewodniczący), Piotr Chełmoński i Stanisław Jakubowski (sekretarze).

Na wczorajszem zebraniu, pod przewodnictwem p. Gawrońskiego, inspektora ruchu kolei kaliskiej, komitet ustalił następujący program obchodu, w d. 9 listopada rb.:

O godz. 9 rano we wszystkich świątyniach odbędą się nabożeństwa, przyczem w kościele św. Krzyża dla młodzieży szkolnej, zaś w kościele św. Stanisława Kostki odbędzie się uroczyste nabożeństwo wraz z poświęcen.em tablicy pamiątkowej i przemówieniem.

W presbiterjum, przed Wielkim Ołtarzem zajmą miejsca przedstawiciele władz państwowych i komunalnych oraz członkowie Komitetu obchodu.

Po ukończeniu uroczystości kościelnej, która rozpocznie się po godz. 9 rano, uformuje się pochód w porządku następującym: policja konna i piesza, straż ogniowa z orkiestrą, komitet obchodu, szkoły, duchówieństwa, władze państwowe i komunalne, weterani i inwalidzi (z orkiestrą), Harcerze, „Sokół", kolejarze (z orkiestrą policyjną), pracownicy kolei dojazdowych i tramwajarze, instytucje państwowe: poczta, telegraf, telefony, urzędnicy skarbowi i td., cechy, stowarzyszenia, związki, stronnictwa i różne grupy — wszystkie ugrupowane p 8 osób w szeregu.

Pochód wyruszy o godz. 11 rano i przejdzie ulicami Piotrkowską i Benedykta do placu Hallera (Zelinówka), gdzie w tym czasie (około 12 w poł.) zakonczy się msza polowa, rozpoczęta o godz. 11 m. 15. Pochód zatrzyma się na ul. Leszno i Benedykta, by dać możność przejścia wojsku z placu Hallera na ul. Konstantynowską, poczem po łąży za wojskiem ulicą Konstantynowską do Nowego Rynku, ul. Piotrkowską, Cegielnianą do Placu Dąbrowskiego, gdzie nastąpi rozwiązanie pochodu.

Tegoż dnia o godz. 7 i pół wieczorem w sali Stow. Handlowców polskich (Piotrkowska nr. 108) odbędzie się Akademja uroczysta oraz przedstawienie amatorskie.

Niezależnie od podjętej przez Komitet imprezy, odbyć się ma przedstawienie w Teatrze Polskim (Dzielna 18).

Zebrane przez Komitet z okazji obchodu z ofiar i składek fundusze przeznaczone będą na inwalidów i żołnierzy czynnych.

KRONIKA.

— Powrót górnoślązaków.

c) Większość górnoślązaków z Królestwa już powróciła do stron rodzinnych. Partje powracających uchodźców są przeprowadzane uroczyście z orkiestrą przez most modrzejowski do Mysłowic, skąd kierują się do miejsc rodzinnych.

Członkowie komisarjatu dla Górnego Śląska opuszczają w tych dniach Sosnowiec, pozostawiając tylko komisję likwidacyjną dla zakończenia spraw.

W tych dniach oczekiwane jest wznowienie ruchu kołowego między Sosnowcem i Szopienicami, jak również ruchu towarowego na drodze żelaznej Mysłowice—Szczakowa. Linja ta doprowadzana jest pośpiesznie do porządku i stanu używalności.

— Z Komitetu plebiscytowego dla Górnego Śląska.

c) Dziś w nocy wyjeżdżają do Poznania w sprawach Górnego Śląska pp.: komisarz Chwalbiński, inż. Kopieczny i mag. Groszkowski.

— Z Komitetu Mazurskiego.

c) Jutro do miasta naszego zawita wycieczka z Mazurów pruskich, złożona z 24 osób, celem zwiedzenia naszego bawełnianego grodu. Wycieczkę przyjmować i gościć będzie tutejszy Komitet Mazurski.

— Zmiana rozkładu jazdy.

W zależności od zmiany rozkładów jazdy pociągów osobowych linji głównej, pociągi osobowe №№ 256, 258 i 260 kursujące na przestrzeni Łódź-Fabr.-Koluszki, poczynając od 2-go listopada będą w biegu według następującego rozkładu:

Poc. № 256, odchodzący z Łódź Fabr. o godz. 11.35 rano i mający połączenie w Koluszkach z Warszawą i Skarżyskiem, odchodzić **będzie o godz. 12.— w poł.**

Poc. № 258, odchodzący z Łódź-Fabr. o godz. 16.10, i mający połączenie w Kol. z Warszawą i Sosnowcem **odchodzić będzie o godzinie 16.40.**

Poc № 260, odchodzący z Łodzi Fabr. o godz. 20.40 i mający połączenie w Kol. z Warszawą **odchodzić będzie o godz 21.20.**

— Wysyłka zboża monopolowego.

a) W celu uniknięcia nieporozumień nadesłane zostało przez ministerjum aprowizacji do Starosty na powiat łódzki wyjaśnienie, że listy przewozowe i konosamenty na wysyłkę zboża monopolowego, lub jego przetworów, znajdujących się w magazynach i młynach Urzędu Zbożowego P. U. Z. A. P. P. oraz na stacjach przeładunkowych na Wiśle (Włocławek, Modlin, Warszawa) winny być bez przeszkód wydawane przez Starostów agenturom lub oddziałom Urzędu Zbożowego, na każde ich pisemne zapotrzebowanie, gdyż powyższe produkty, jako przeznaczone na potrzeby ogólno-krajowe, muszą być wysyłane sprawnie i bez opóźnienia.

Przepis co do wystawienia adresów odbiorczych nie stosuje się do frachtów wydawanym agenturom Urzędu Zbożowego na wysyłkę zboża wyładowanego z berlinek, lub znajdującego się w magazynach.

— Węgiel przemysłowy dla Łodzi

przybyć ma w najbliższym czasie, są jednak pewne trudności co do węgla, przeznaczonego dla Gazowni Miejskiej, ponieważ do produkcji gazu jest potrzebny specjalny gatunek koksującego węgla, sprowadzanego dotąd z Zagłębia Karwińskiego, obecnie jednak władze czeskie stawiają ogromne trudności przy dostawie umówionego kontyngentu. Sprawę tę wyjaśniono Staroście m. Łodzi, p. B. Zbrożkowi, który onegdaj interwenjował u władz w Warszawie. Co do mąki, przyrzeczono p. Zbrożkowi (p. Helbich, szef sekcji Min. Aprowizacji) odstąpić cały przemiał młyna Reicha i Chmielnickiego z Kalisza, a nadto 9 wagonów dziennie z młyna z Włocławka.

— Wykłady języków obcych.

a) W sprawie wykładów języka obcego w szkołach powszechnych, niemieckiego lub francuskiego, Rada Szkolna, na skutek zarządzeń ministerjum W. R. i O. P., postanowiła, aby w danej szkole był wykładany tylko jeden z wymienionych powyżej języków obcych.

Wybór języka postanowiono pozostawić do uznania rady pedagogicznej danej szkoły, po porozumieniu się z rodzicami dzieci tych klas, w których język obcy ma być wprowadzony.

— Z Rady Szkolnej Okręgowej.

a) Pod przewodnictwem inż. L. Neumana odbyło się posiedzenie Rady Szkolnej Okręgowej m. Łodzi.

Rada Szkolna postanowiła zająć się sprawą emerytury dla nauczycieli szkół powszechnych w Łodzi i po otrzymaniu potrzebnych danych wystąpić do ministerjum W. R. i O. P. z prośbą o uregulowanie tej sprawy.

1000 mk.

nagrody temu kto wskaże sprawcę zamachu na drukarnię „Rozwoju".

Po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona św. Sakramentami zasnęła w Bogu najukochańsza córka i siostra nasza

ś. † p.

KAZIMIERA PAWŁOWSKA

przeżywszy lat 22.

Eksportacja zwłok z domu przy ul. Wólczańskiej Nr. 226 do kościoła św. St. Kostki nastąpi w sobotę, dnia 1 listopada o godz. 5-ej po poł. Msza św. odbędzie się w kościele św. Stanisława Kostki w niedzielę o godz. 7 i pół rano, wyprowadzenie zwłok na cmentarz katolicki w Zarzewie w niedzielę o godz. 2-ej po poł.

Na smutne te obrzędy zaprasza krewnych i znajomych **Stroskana Rodzina.**

— Swiadectwa o stanie zdrowia nauczycieli.

a) Na skutek okólnika ministerjum zdrowia publicznego w sprawie nauczycieli dotkniętych gruźlicą, Rada Szkolna Okręgowa postanowiła, dopóki sprawa nie zostanie rozpatrzona przez ministerjum W. R. i O. P. żądać świadectw o stanie zdrowia z poradni dla chorych na gruźlicę (Dzielna 18):

1) od nauczycieli nowowstępujących, 2) od nauczycieli przed stabilizacją, 3) od nauczycieli, którzy przebyli chorobę nie mniej niż 4 tygodnie.

Równocześnie poczyniono zastrzeżenie, że o ile na zasadzie opinji lekarskiej nauczyciel zostanie uznany za chorego na gruźlicę, Rada Szkolna Okręgowa podejmie kroki, celem udzielenia mu dłuższego urlopu, względnie nawet zwolnienia lub emerytowania.

Należy zaznaczyć, że rzeczone świadectwa o stanie zdrowia z poradni dla chorych na gruźlicę wydawane są bezpłatnie.

— Pozdrowienia z frontu.

Pozdrowienia z pola przysyłają krewnym, znajomym a przedewszystkiem wszystkim Łodziankom żołnierze z III baonu 23 p. strzelców Kaniowskich.

Sierżanci: Cylke Marj. i Walecki Jan.

Plutonowi: Rydzewski Lucjan, Szaniawski Tadeusz, Mielczarek Bolesł., Zabłocki Michał, Markowiak Stefan, Idzikowski Stefan, Tali Włodzimierz i wielu innych.

— Kółko amatorskie.

Rada Okręgowa Polskich Związków zawodowych zorganizowała kółko dramatyczne, które poczynając od 16 listopada będzie dawać w byłym Teatrze Polskim widowiska amatorskie dla sfer robotniczych w święta i niedzielę.

Repertuarem przewidzianym są następujące sztuki: Obrona Częstochowy, Ogniem i mieczem, Kmicic, Krakowskie zuchy i wogóle sztuki tylko pisarzy polskich.

Wszystkie kółka dramatyczne Polskie w Łodzi prosimy o współudział i skomunikowania się z nami. Wszelkie informacje załatwia z ramienia Rady Okręgowej Polskich Związków Zawodowych J. Bednarczyk.

— Ze Związku sprzedawców gazet.

Wskutek ustawienia przy ul. Piotrkowskiej kiosków dla sprzedaży gazet przez przedsiębiorców, w celu zagarnięcia w swoje ręce całego ulicznego handlu gazetami, na zebraniu Zarządu Związku sprzedawców gazet uchwalono zwrócić się do Magistratu, z prośbą niedopuszczenia do stawiania nowych kiosków i wydzierżawienia dotychczas ustawionych sprzedawcom gazet, którzy od lat sprzedają na tych miejscach.

W motywach swych sprzedawcy gazet podkreślają, iż 15 lat z górą istnieje sprzedaż uliczna pism i obecnie obejmuje ona większą ilość wyżywiających siebie i rodziny, w ogólnej liczbie przeszło tysiąc osób. Z pośród zawodowych sprzedawców gazet jest pokaźna liczba, trudniących się w tym zawodzie dłuższy szereg lat nie mogących jąć się za inny rodzaj handlu lub zająć się w przemyśle albo jakimkolwiek rzemiosłem. Byłoby to więc bezwzględnym rzuceniem ich na bruk.

— Memorjał dozorców domowych i fabr.

a) Związek dozorców domowych i fabrycznych przedstawił Stowarzyszeniu właść. nieruch. m. Łodzi przy ul. Krótkiej Nr. 4 oraz drugiemu Stow. przy Piotrkowskiej Nr. 44 — memorjał, w którym żąda uregulowania warunków pracy, zmierzających do polepszenia bytu.

Procz cenników płacy przystosowanej do odpowiedniej kategorji pracowników (5 kategoryj), w memorjale postawiono żądanie hygienicznych mieszkań, zmienienia bezpłatnych posług, udzielania pomocy lekarskiej i aptecznej, odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki, dwutygodniowy urlop, trzy miesięczne wypowiedzenie pracy.

Wszelkie nieporozumienia wynikłe na tle zatwierdzonego cennika i warunków pracy, rozstrzyga Komisja rozjemcza, złożona z przedstawicieli od właścicieli nieruchomości i Związku dozorców domowych.

— W sprawie afery Switalskiego.

a) Przez kilka dni bawił w Łodzi delegowany przez Ministerjum Aprowizacji, inspektor Jan Rudkiewicz, w celu dokonania rewizji w sprawie sprzeniewierzenia, jakiego dopuścił się referent aprowizacyjny Janusz Switalski.

Opierając się na materjale zebranym już poprzednio przez wyłonioną w Starostwie ad hoc komisję oraz na dochodzeniu osobistem, inspektor Rudkiewicz przygotował wnioski, które przedstawi Ministerjum Aprowizacji. Referat, opatrzony wnioskami, posłuży do nadania dalszego biegu sprawie i skierowania jej na drogę sądową.

— Polszczyzna w Łodzi.

Podajemy in extenso prospekt firmy J. Krajer, Łódź, Konstantynowska 46:

Pracownia Czapek Wojskowych i cywilnych oraz przyjmuje na obstalunków oficerskich czapek z najlepszymy dodatkami a także przyjmuje do przerobienia starych czapek i wykonywam podług żądania po cenach umiarkowanych.

— Z Aleksandrowa.

c) W szkole ewangelickiej w Aleksandrowie zaprojektowano otwarcie jeszcze dwóch dodatkowych oddziałów.

Wydział Sejmiku pow. łódzkiego projekt ten zatwierdził.

— O gorzałkę.

c) W gminie Brus istnieje zakaz handlu spirytualjami. Zakaz ten niewygodny jest dla mieszkańców Rudy-Pabjanickie, z pomiędzy których grono obywateli zwróciło się do związku gminy z podaniem o zniesienie tego zakazu i przywrócenie wolnego handlu gorzałką.

Sprawa ta ma być przedmiotem obrad na zebraniu gminnym.

Teatr i sztuka.

— Teatr Polski.

Występ Laury Dunin.

Dziś Teatr Polski daje wieczór o godz. 7.30 poraz drugi i ostatni z powodu wyjazdu znakomitego gościa oryginalną sztukę p. t. „Pół dziewice".

Po południu o g. 3 po cenach popularnych ukaże się „Miss Hobbs" z p. Zdikowską w roli tytułowej. Komedja K. Jerome'a dziś graną jest ostatni raz.

W niedzielę po poł. o g. 3 Teatr gra „Małżeństwo Loli" Zbierzchowskiego, wieczór zaś o godz. 7.30 sensacyjną sztukę Bernsteina „Złodziej".

Niedopuszczalny brak zaufania.

Swoiego czasu warszawska „Gazeta Por." umieściła pod powyższem tytułem następującą wzmiankę:

„O ile zwykłą brednią i wymysłem nie są zacytowane przez żargonowy łódzki „Folksblatt" słowa, jakoby wypowiedziane przez komendanta Łodzi, kapitana Biłyka, winien on ponieść surową odpowiedzialność za postawienie w wątpliwość ścisłego wypełnienia rozkazu władzy przez oficera polskiego. A mianowicie — według „Folksblatu" — kapitan Biłyk oświadczył sekretarzowi łódzkiej gminy żydowskiej, Schwartzmanowi, że wysłał na miasto patrole i dodał (cytujemy dosłownie): „żeby być pewny, że żołnierze będą wypełniali należycie wszystkie moje rozporządzenia, naznaczyłem na dowódcę tych patroli oficera-żyda". Co to ma znaczyć? Czyżby kapitan Biłyk nie miał w tym wypadku zaufania do „polskiego" oficera, co byłoby obrazą honoru oficera polskiego, chyba żargonówka skłamała? W każdym razie sprawa ta wymaga wyjaśnienia i mamy nadzieję, że społeczeństwo je otrzyma niezwłocznie."

Otóż czekaliśmy cierpliwie, lecz o żadnym sprostowania dotychczas nie słychać. A sprawa jednak dotyczy obrazy honoru oficera polskiego i domaga się wyjaśnienia.

Czesi przed plebiscytem.

W związku ze zbliżającym się okresem plebiscytu na Śląsku Cieszyńskim większość prasy czeskiej prowadzi namiętną kampanję przeciw polską. Pod wpływem prasy społeczeństwo czeskie usposobione jest względem Polski naprawdę wrogo, choć myśl rozstrzygnięcia sporu śląskiego drogą orężną nie znajduje wielu zwolenników.

Głównymi przeciwnikami wojny z Polską są socjaliści. Poza tym młode państwo czeskie musi się liczyć z nastrojem wśród armji, która zwłaszcza w t. zw. legjonach, przybyłych z Włoch i Francji, nie jest zbyt pewny.

Obecnie rząd czeski wszczął układy z koalicją o przewiezienie z Syberji kilkudziesięciu tysięcy legjonistów czeskich. Aczkolwiek znaczna część opinji obawia się, aby legjoniści nie przynieśli ze sobą do kraju prądów bolszewickich, rząd czeski — mając na uwadze bogate zaopatrzenie techniczne armji syberyjskiej — energicznie zabiega w kierunku pomyślnego załatwienia kwestji transportu.

Oddziały czeskie, znajdujące się na linji demarkacyjnej czesko polskiej, zachowują się stale prowokująco.

Ostatnio zauważono nawet pewne przygotowania wojenne po stronie czeskiej. Prócz tej akcji wojskowej prowadzą czesi na terenie plebiscytowym wytężoną propagandę i starają się zjednać sobie ludność, nie szczędząc pieniędzy i wszelkich środków na zaspokojenie jej potrzeb aprowizacyjnych. Dla zjednania sobie niemców śląskich rozpuszczają czesi fantastyczne pogłoski o rzekomym zamiarze stworzenia w armji czeskiej oddziałów niemieckich z niemiecką komendą.

Znając jednak nastrój ludności na Śląsku Cieszyńskim, można żywić zupełną pewność, że wszystkie pogróżki, intrygi i machinacje czeskie spełzną na niczem i rezultatem plebiscytu będzie upragnione złączenie z Macierzą prastarej dzielnicy Śląskiej.

Zemsta pasażerów.

Jak donosi „Polak w Brazylji" pasażerowie jednej z kolei ukarali dotkliwie kompanję kolei Estrada de Forro Leopoldino w Rio za systematyczne spóźnianie się pociągów i inne nieprawidłowości.

Zemsta była naprzód obmyślaną i organizowaną. Pięć stacji było jednocześnie atakowanych, rozbitych kamieniami i spalonych również jak i wagony, które zostały oblane naftą i spalone do szczętu (13 na jednej stacji) pozostało tylko żelazo i lokomotywy.

Policja była bezsilną. Większość służby kolejowej i robotnicy przyjmowali czynny udział w rozruchach. Aresztowano kilka osób. Szkody obrachowano około 15 tys. milrejsów.

Redakcja nasza z wachaniem pomieszcza tę wiadomość. A nuż nasi potulni pasażerowie chcą naśladować brazylijczyków?

Ładnie by wyglądała nasza P. K. P.?

HUMOR.

Siła przyzwyczajenia.

Matka (do odjeżdżającego syna, literata) A pisuj do mnie synku, nie zapominaj!

Syn: A po ile od wiersza?

„Szczutek".

ODEON

HISTORJA JEDNEJ KOBIETY i DWÓCH MĘŻCZYZN

Sensacyjny dramat życiowy w 5 aktach, wielkiej wytwórni amerykańskiej „IVAN-FILM", z udziałem

CHRISTINE MAYO słynnej z urody primadony teatru „ALHAMBRA" w Nowym Jorku.

NAD PROGRAM:

PODTATUSIAŁA DIVA

Ucieszna farsa duńska w 1 akcie.

Początek przedstawień o 4.30. 2700 1 **W niedziele i święta o 3 pp.**

Dom Handlowo-Ekspedycyjny

LEWIN, BÜCHER i S-ka

i JAN ABKIN (dyrektor łódzkiej filji Rosyjskiego T-wa Transportów i Ubezpieczeń)

przyjmują zapisy na eksport do **południowej Rosji (Rostow n/D)** towarów pociągiem, organizowanym wspólnie z **Domem Handlowym W Węgrzynowski i S-ka** w Warszawie na zasadzie otrzymanej od Władz koncesji.

Informacji udzielają i przyjmują zapisy:

w Warszawie:

Dom Handlowy **W. Węgrzynowski i S-ka** Foksal 13, tel. 261-15.
DOM HANDLOWO EKSPEDYCYJNY **Lewin, Bücher i S-ka** S-to Jerska 42, telefon 261-67.

w Łodzi:

Dom Handlowo-Ekspedycyjny Lewin, Bücher i S-ka Piotrkowska 56, tel. 53

We Lwowie

Dom Handlowy W. Węgrzynowski i S-ka, Pańska 18.

W Częstochowie: Lewin, Bücher i S-ka, II Aleja 40, tel. 228. B. Fuchs, Piotrk. 50. 2713 1

ZAWIADOMIENIE.

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY

p. f. „J. TYRASPOLSKI"

ul. Piotrkowska 76

(właściciel J. Buchcar)

Niniejszym mam honor zakomunikować Szanownej Publiczności, że po 5-cio letniej nieobecności w kraju objąłem napowrót osobiście kierownictwo mego zakładu fotograficznego. Nadmieniam przytem, że zakład mój zaopatrzony jest w najnowsze aparaty i że zdjęcia uskuteczniam z zastosowaniem najświeższych wynalazków z dziedziny fotograficznej. Wykonanie wysoce artystyczne, zdjęcia według wzorów paryskich i londyńskich.

Z poważaniem **J. BUCHCAR.**

Uwaga: Niepogoda nie wpływa na dokładność zdjęć. 2696—3—1

Najtańsze źródło

Ważne dla kupców!

CAJGI od Mk. 5.30
BARCHANY od Mk. 8.50
FLANELA od Mk 11.75
MADEPOLAM. od Mk. 9.00
i płótno „Prima".
PŁÓCIENKA od Mk. 9.75
SURÓWKA od Mk. 9.75
„Prima".
CHUSTKI od Mk. 9.50
KORTY od Mk. 26.00
na męskie ubr.
WEŁNY od Mk. 25.00
na bluzki i suknie

oraz towary w lepszych gatunkach, jak: zagraniczne szewioty i sukna na damskie ubiory, ładne korty na męskie ubiory, welury na palta i podszewka. Wszystko bardzo tanio, bo w mieszkaniu prywatnem

Dzielna 34 poprzeczna oficyna, I piętro, (niedaleko kolei)

2631 1

TANIO

Biały towar od Mk. 9.—
Wsypy „ „ 9.—
Flanela „ „ 11.—
Paltowy towar „ 38.—
Boston granat „ 48.—
Cajgi od „ 5.50
Portiery
Kapy
i Obrusy płócienne i pluszowe

polecają

Drukier i Chari

Piotrkowska 39

druga brama, I piętro.

2687—15

W dniu 30 b. m. przy wysiadaniu z wagonu pociągu t. zw. wołowego w Łasku o godz. 12 m. 35 pp.

skradziono portfel skórzany

z różnymi dowodami, 1750 markami, bilet członkowski Zw. Zaw. Urzędników Miejskich, legitymację organizacyjną, paszport niemiecki, wydany w Łodzi. Uczciwego złodzieja uprasza się o zwrot pieniędzy, które nie były własnością poszkodowanego, Stanisława Groblińskiego, Pabjanice, Zamkowa 15. 2705—1

Marjan Kwast

prosi o adres swej matki Matki Marji Kwast, ją samą lub kto by o niej wiedział. Przed dziesięciu laty zamieszkiwała w Łodzi. Proszę pisać na następujący adres:

Marian Kwast,
№ 1728 Keenon Str.
Chicago Ill.
U. S. of. N. America.

2683 1

KASA POŻYCZ. OSZCZĘD.

pracownik. Fabr. Poznańskiego zawiadamia swoich członków, że w niedzielę dnia 2 listopada odbędzie się

nadzwyczajne zebranie

na które Zarząd prosi. Przy wejściu należy okazać książeczkę członk. albo oszczędn. 2702

Pierwszy gatunek! **Dachówki** **Pierwszy gatunek!**

sprzedaje CEGIELNIA PAROWA 2708—3

„Młodzieniaszek" pod Pabjanicami

Drzewka 2684 5

owocowe i parkowe

w największym wyborze poleca Zakład Ogrodniczy **L. Kołacz-**

MASŁO

śmietankowe

wyborowe codziennie świeże na detal po Mk 12.50 w większych ilościach po Mk. 12, nabyć można u P. Kwaśniewskiego, ul. Nawrot 8a 2711 1

„Kino-Resursa"

przy ulicy Kilińskiego № 117.

PROGRAM: 2254

„Dzieje Małgorzaty"

Dramat życiowy w 5 aktach.

NAD PROGRAM: Policjantki w Ameryce, komedja.

Walki białej gwardji z bolszewikami, zdjęcie z natury.

Początki przedstawień i święta codziennie od godz. 5, 7 i 9 wiecz., w niedzielę od godz. 2 4 6 i 8 wiecz; **Specjalny program dla młodzieży codziennie od godz 5—7 wiecz., a w niedzielę od godz. 3 do 5 popołudniu.**

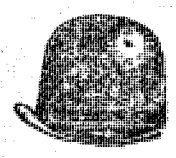

Skład Kapeluszy A. Kowarsz

ul. Piotrkowska № 225

Przyjmuje się do fasonowania i farbowania kapelusze męskie, damskie i dziecinne, wykonywa się takowe podług najnowszych modeli. 2512n1

WÓDKI

nadeszły z Poznania i są do nabycia po niskich cenach:

A. Ulbrich, Piotrkowska 92.
R. Endert, Kilińskiego 72.
W. Tokarski, Łagiewnicka 34.

2638 1

SKLEP GALENTERYJNO-Wojskowy Kazimiery Jarocińskiej

Piotrkowska 121

poleca naramienniki, wężyki oficerskie i żołnierskie galony portope, ostrogi, pasy zwyczajne i francuskie, duży wybór szabel, bagnetów, bielizna i rękawiczki, sweatry ciepłe i t. p.

UWAGA: Własna wytwórnia różnych oznak wojskowych i naramienników. 2522n1

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW

Piotrkowska Nr. 17, drugie podwórze.

9—10	choroby chirurgiczne uszu, gardła i nosa	codziennie	**dr. Goldberg**
9—10	choroby oczu	„	**dr. Garliński**
10—11	choroby wewnętrzne	„	**dr. Magdzicki**
11—12	chor. skórne i wener.	„	**dr. Dutkiewicz**
11—12	choroby kobiece	„	**dr. Ługowski**
12—1	chor. wewnętrzne i dziecinne (płuc i serca)	„	**dr. Osiecki**
12—1	chor. chirurg. i kobiece	„	**dr. Artyfikiewicz**
1—2	chor. skórne i wener.	„	**dr. Skusiewicz**
2—3	choroby nerwowe	pon., środa i piątek	**dr. Mittelstaedt**
2—3	choroby oczu	codziennie	**dr. Michalski**
3—4	chor. wewnętrzne i dzieci	codziennie prócz środy i soboty	**dr. Jokiel**
3—4	choroby wener i skórne	codziennie	**dr. Bernard**

UWAGI: **1) Lecznica otwarta codzień prócz świąt.**
2) Porada 5 mk. Operacje i opatrunki wszelkiego rodzaju — od umowy. 2506 0

Gabinet Röntgenowski

pod kierunkiem **D-ra HENRYKA GOLDBERGA**

Lecznica „Unitas" Pusta 19. — Prześwietlania, zdjęcia, leczenie.

Godziny przyjęć: 10—12 i 4—6 wiecz. 2324 n1

BIELIZNA,
KRAWATY,
RĘKAWICZKI,
PÓŃCZOCHY
M. Kołodziejski
ANDRZEJA

PRASY HYDRAULICZNE
KOMPLETNE URZĄDZENIA
OLEJARNI
MASZYNY DO TŁUCZENIA KAMIENI POLNYCH NA
SZABER SZOSOWY
WYRABIA
K. Drzewiński i S-ka
Łódź, Kilińskiego № 97.
2592s6

Dr. Feliks Skusiewicz

ul. Andrzeja Nr. 11.

Choroby skórne i weneryczne. Godziny przyjęć: od 9—11 i od 5—7 i pół p.p. Panie 11—12 rano. 19:0

Dr. Zygmunt Ługowski

CHOROBY KOBIECE I AKUSZERJA.

Przyjmuje od 4—7 p. p. 2430-1

ul. Konstantynowska № 31.

Dr. H. Sadkowski

choroby wewnętrzne
(specjalnie żołądka i kiszek)
Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 120.
Telefon № 139.
Od 9—11 rano i od 5 do 7 po poł 136—1

Dr. Stanisław Jolniński

zamieszkał w Warszawie
ul. Marszałkowska № 118 m. 2. 2560 1

Dr. T. Wretowski

b. Ordynator Szpitala Dz. Jezus w Warszawie. 2539

Specjalista w chorobach wewnętrznych. Rozwadowska 6
Przyjmuje od 6 — 7 wiecz.

Do wynajęcia

zaraz **LOKAL** składający się **z dwóch pokoi i kuchni,** z elektrycznością na biuro II piętro. Oferty pod „Lokal". r3

ECONOMIQUE.

Piecyk kuchenny patentowany, daje 30% oszczędności pal

Nadszedł większy transport znakomitych patentowanych piecyków „Economique". Cena tylko mk. 35.— Wobec wielkiej oszczędności paliwa, jednorazowy wydatek przy kupnie piecyka w krótkim czasie zamortyzuje się. r1

Wyłączna sprzedaż u BRACI MILLER Nowy Rynek №

ow. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie
poleca
KARPINSKIEGO **MYDŁO** od SWIERZBY
KARPINSKIEGO **MAŚĆ** od SWIERZBY
niezawodne w swem działaniu. — Żądać wszędzie!
Reprezentant **J. Lipiński,** Łódź, Orla № 3. 2447—7

DO SPRZEDANIA

2 motory prądu zmiennego 3 P. S. 120 Volt
3 „ „ „ 3/4 „ „ „
1 „ „ „ 1/2 „ „ „ 267

S. PORADOWSKI inż. Kalisz, ul. Tad. Kościuszki Nr.

Kursy Buchalteryjne

Henryka Lubińskiego.
WYKŁADANE SĄ PRZEDMIOTY:
buchalterja, korespondencja, rachunki handlowe, stenografja **pisanie na maszynach** różnych systemów, **poprawienie charakteru pisma.** Ukończenie kursów upoważnia do objęcia posady biurowej. Zapisy przyjmuje kancelarja Kursów **Piotrkowska 79.** 2159

ŚWIERZBĘ leczy radykalnie SKABIODERM MOTOR.

Intendentura G. O. Łódzkiego

naznacza na dzień 10 listopada, godz. 10 rano

Przetarg publiczny

na odpadki szewckie

w Warsztatach krawiecko-szewckich Intendentury.

2709—6 **Pułkownik i Szef Intendentury.**

OGŁOSZENIE.

Wzywa się osoby prywatne i instytucje społeczne, które w posiadaniu ruchomości i przyborów szkolnych b. Szkoły Przemysłowej w Łodzi przy ulicy Pańskiej Nr. 115 aby w przeciągu tygodnia od dnia dzisiejszego zgłosiły się do Kancelarji Pańskiej Szkoły Włókienniczej, Pańska Nr. 115, tylny pawilon, celem zwrotu wzmiankowanych przedmiotów.

Pod rygorem dochodzeń karnych.

2714—3 Starosta na m. Łódź **B. Zbrożek**

skupuję
skórki zajęcze
w każdej ilości.
ul. Szkolna Nr. 13, III p. m. 14. Stanisława Smętkiewicz. 2685 1

Katolicki
Gabinet Dentystyczny
Józefa Sohosiewicza
b. asyst. Doc. Uniw. lwowsk.
Łódź
Główna 7 III p. front.
Plomby, zęby sztuczne bez podniebienia i wszelkie zabiegi po b. niskich cenach. 2686 3

NA WYPŁAT

towary damskie, męskie, dziecinne, obrusy i kołdry
Ch. Markowicz i S-ka
Piotrkowska № 37, w podwórzu
2688—1

Zawodowa Szkoła Robót Ręcznych dla Kobiet
APOLONJI KOPYDŁOWSKIEJ
Łódź, Piotrkowska № 15
Prowadzone są wszelkie roboty ręczne praktyczne i artystyczne. Szkoła wydaje świadectwa. Informacje i zapisy w kancelarji Szkoły od 5—7. 8710

Znana pracownia ubiorów damskich

J. Moszkowicz, Łódź, ul. Zawadzka № 22,

wykonywa zlecenia w zakres fachu wchodzące, jako to: kostjumy, palta, roboty futrzane i t. p. podczas wojny po cenach umiarkowanych. Rzetelność gwarantowana. Wielki wybór najnowszych modeli.

SZKOŁA Gospodarstwa Domowego
PANI EMMY NAKIELSKIEJ

Szkoła ma na celu udzielanie praktycznych i teoretycznych wiadomości z zakresu gospodarstwa domowego.
Opłata za trzymiesięczny kurs gotowania 150 mk.
Pełny roczny kurs gospodarstwa 500 mk.
Kancelaria otwarta codziennie od godz. 3-ej do 5-ej, PIOTRKOWSKA 53, lewa oficyna, I piętro.
Wykłady rozpoczną się 10-go listopada. Przy szkole jest otwarta stołownia. 2690—1

„MARGOT"

64. Piotrkowska 64.

Nowości jesienne!

Sweatry od mk. 150.— 550.—
Suknie jedw od mk. 290.—
Bluzki „ i wełn. od 90.—
„ kret., flan., etam. i bat. 32.—
Szlafroki ciepłe od 135.—
Matinki „ „ 85.—
Halki mor. jedwab. i batyst.
Szlafroki jedwabne „Geisha"
Fartuchy gospod. i luks. od mk. 14.—
Staniczki, chusteczki
Pończochy w wielkim wyborze!

Ważne dla Pań!

Taniej niż wszędzie

SĄ DO NABYCIA:

Biały towar i Madapolam od **Mk. 8.50**
Surówka i Płócienka na poszwy i fart. od **Mk. 10.50**
FLANELA i barchany od **Mk. 12.50**
Wełna na suknie od **Mk. 20.—**
Boston, Sukno i Korty na damskie i męskie ubiory po **Mk. 30, 40 i 50**
UWAGA: Są Cajgi od **Mk. 5.50**

M. BRYL, Piotrkowska 56
w podwórzu, 3 wejście, parter. 2722—1

Świeży transport skór na zelówki i podeszwy nadszedł z zagranicy 2706—1
Sprzedaż detaliczna. — — — — Sprzedaż detaliczna

Salomon Bialer

Wolczańska 65. Wolczańska 65.

Biuro Ajenturowe „MOBILE"

Łódź, Juljusza 4,

przyjmuje zamówienia: 1) samochody ciężarowe i osobowe, 2) pneumatyki i pełne gumy. 2707—2

Plusze, kotiki, damasé

na palta i kostjumy, oraz gotowe palta damskie, męskie i dziecinne.

Białe towary i bielizna

w wielkim wyborze

Koszule damskie	26.50	29.75	36.—
Staniczki	12.50	15.75	
Fartuszki	18.—		
Halki haftowane	32.—	34.—	
„ „ reform.	55.—		

poleca magazyn
Manufaktury i Garderoby
A. ALTER, 6. Piotrkowska 6.

Stowarzyszenie Sportowe

„UNION"

W poniedziałek, dn. 3-go b. m. o godzinie 8-ej wieczorem

Zebranie miesięczne.

Zarząd.

Stowarzyszenie Ogrodniczo-Handlowe

Łódź, Dzielna 25

poleca swoim producentom i innym hodowcom

NASIONA

hodowane pod specjalną instrukcją zarządu Stowarzyszenia. Gwarantuje czystość odmian i duży procent kiełkowania. Zarząd uprzejmie prosi o wcześniejsze zamawiania. r3

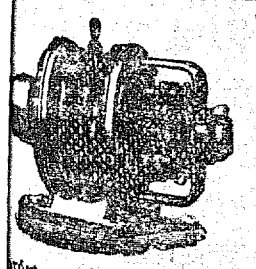

Warsztaty elektrot. i biuro instalacyjne

A. Meister i Ska

Łódź, Piotrkowska Nr. 158.

Wykonywanie światła i siły elektrycznej. Instalowanie prądów słabych: jak dzwonków, telefonów i piorunochronów.

Warsztaty reparacyjne.

Dynamo-maszyn motorów i transformatorów wszelkich systemów. Budowa kolektorów i ankrów, jak również wykonywanie wszelkich części do maszyn elektrycznych. **Sprzedaż hurtowa i detaliczna** wszelkich materjałów elektrotechnicznych. 2665—5

Jeszcze w małej ilości po taniej cenie do nabycia

NA ZIMĘ!!!

Trykoty	od Mk.	15.—
Ubranka	„ „	22.—
Pończochy i skarpetki	„ „	5.75
Halki wełniane	„ „	29.—
Chustki zimowe	„ „	12.—
„ duże	„ „	38.—
Sweatry	„ „	48.—
Palta	„ „	175.—
Flanela ½ metr.	„ „	11.75
Cajgi	„ „	5.50

w Magazynie Moskiewskim
44. Piotrkowska 44. 2725 1

Drobne ogłoszenia:

Kupno i Sprzedaż:

A.A.A.A.A.A. Obrączki ślubne, gwarancja za złoto, duży wybór, różne fasony, pierścionki, kolczyki, zegary, zegarki, najtaniej sprzedaje Polski sklep zegarmistrzowsko-jubilerski, Brzezińska 10 Jan Placek. 9134—20

A.A.A.A.A.A. Kupuję wszelkie futra. Płacę najlepiej. Grosman, Piotrkowska 24. Przyjmuję reperacje kuśnierskie. 7812—5

A. A. A. Ślusarze kowale, jak wogóle ci co mają brudzącą a ciężką pracę mam dla was konopniany towar na bluzy, spodnie, fartuchy i t. d., absolutnie nie do rozdarcia szeroki bardzo tanio. Kilińskiego 40 (Widzewska), front II piętro, m. 10. Tamże barchany, na pościel, wsypy, metkal na kożuszki. 8526—nwp.3

A.A.A.A.A. Kupuje żakiety karakułowe, pianina, dywany perskie, również zwyczajne. Ceny najwyższe. Hotel „Victorja", Piotrkowska 67, pokój № 7. 8980—4

A.A.A.A.A. Skład mebli Kilińskiego i Ciesielskiego, Piotrkowska 69 I piętro, front. Posiada na składzie całkowite urządzenia pokoi oraz pojedyńcze meble. Najtańsze źródło kupna. W niedziele otwarty od 2 do 5. 8787—:3

A! A! A! A! Meble solidne nowe i używane. Zupełna wyprzedaż po cenach kosztu i niżej. Duży wybór całych urządzeń i pojedyńcze sztuki. Piotrkowska 116, I piętro, front. W niedziele i święta otwarty od 2—5-ej. 8452—:3

A. A. A. A. Kupuję używane futra, karakuły, dywany, pianina. Płacę najwyższe ceny. Wólczańska 43 m. 6. 8391—wcn1

A.A. Resztki najtaniej sprzedaje H. Srebrenik w Łodzi Piotrkowska 54, 2 piętro, front.

Łokieć towar. wełn.:

na Bekiesze i burki	od	35 mk.
na Ubrania uczniows.	„	30 mk.
na Męskie i skaut.	„	35 mk.
na Dziecinne	„	15 mk.
na Spodnie i podszew.	„	9 mk.
na Kamizelki sztucz.	„	25 mk.
na Palta	„	28 mk.
na Suknie i kostjumy	„	13 mk.
na Bluzki i spódniczki	„	8 mk.
Szewioty	„	18 mk.
Alpaga i cajgi dubel.	„	20 mk.
Chustki	„	18 mk.

Piotrkowska 54 front, 2 p., H. Srebrenik. 6953—nw6

A!A! Meble różne sprzedam bardzo tanio. Łóżka, materace, szafy, bieliźniarkę z lustrem otomanę, stół, krzesła, leżankę, biureczko, słupki, obrazy, portjery. Piotrkowska 261 m. 4. II piętro, front. 8856—2

A. Meble z kilku pokoi, garnitur salonowy sprzedam, ul. Piotrkowska 189—9. 9022—:3

A! Sprzedaję szafy, łóżka, otomany, stoły, krzesła, maszynę oraz inne meble. Przeździecki. Piotrkowska 108. 8701—3

A. Meble wyprzedam zaraz tanio ze stołowego, sypialnego, szafy, otomanę, lustra, bieliźniarkę, biurko, leżankę, stół biurowy, zegar, lampę wiszącą, komodę. Piotrkowska № 223—5 I p. front. 8905—5

A. Łóżka, otomanę, stół, krzesła, szafę, tremo, zegar sprzedam. Sienkiewicza 59 m. 4, oficyna. 8907—1

Białą mufkę z kołnierzem (lisy syberyjskie) sprzedam. Wólczańska 79, m. 22. 8940—n1

Brylanty, złoto, srebro, różną biżuterję, kwity lombardowe oraz zęby sztuczne połamane, kupuję i płacę najsumienniej. M. Chodźko, Zawadzka 21, front, 3 piętro m. 9. 8908—1

Do sprzedania Patefon z płytami za przystępną cenę. Fabryczna 5 m. 10, obejrzeć można codziennie od 5 do 9 wiecz. 8939—1

Drzewa i krzewy owocowe, ozdobne poleca Stoiński, Brus-Zdrowie. 8419—wcn9

Do sprzedania szafa do rzeczy używana, szafa kryta sklepowa, garnitur mebli kryty oliw. pluszem. Wiadomość ul. Piotrkowska 165, II p. m. 5. 8990—ps3

Kanonka, (piecyk) i gramofon, do sprzedania. Nawrot 80. 9029—2

Kupię kilkanaście pudów żelaza średnicy od 7,—10 milimetrów. Oferty w „Rozwoju" Żelazo. —r0

Kupię pianino, dobrze zapłacę. Wiadomość: Hotel „Victorja" Piotrkowska 67, u szwajcara. 8979—4

Kupuję wszelką używaną garderobę, meble, bieliznę dywany, futra i najróżniejsze domowe ruchomości. Płacę najwyższe ceny. Weinreich, Benedykta 19 (róg Długiej) front, sklep. 8740—nwp.9

Meble różne nowe i używane, otomany, materace, lustra, maszyny do szycia. Anny № 1! 8477—:5

Meble z jadalni i sypialni sprzedam z powodu wyjazdu. Kilińskiego 104 m. 7, II piętro, front. 8989—1

Do sprzedania koń z wozem, w cenie 2.500 mk. Konstantynowska 56. 8038—2

Dobrze prosperująca mleczarnia do sprzedania. Zachodnia 36 8001—3

Kuter, kosz suknia i rondel duży Aleksandrowska № 32. Wiadomość u stróża. 9045—1

Maciorę prośną sprzedam, ul. Piotrkowska 245. 8987—1

Magiel sprzedam zaraz. Wiadomość w sklepie, ul. Marjańska 30. 9010—3

Palto zimowe męskie i smoking mało używane sprzedam. Pańska 12 m 6, od godz. 4 do 7 popołudniu. 9044—2

Piec szamotowy mało używany jest do sprzedania. Wiadomość: Piotrkowska 76 „Marysin". 8978—1

Salon solidnej roboty okazyjnie do sprzedania, przy Szosie Pabjanickiej, ul. Ciasna 21, Fabryka kleju. 8910—:2

Sklep tanio do sprzedania w całości albo częściowo. Szosa Pabjanicka 23. 8870—s1

Sklep spożywczy do sprzedania. Leszno № 54. 8756-sn2

Sklep spożywczy rogowy w dobrym punkcie do sprzedania z powodu zmiany interesu, ul. Franciszkańska 71. 8829—1

Sklep spożywczy sprzedam, ul. Kilińskiego 86. 8954—3

Sprzedam urządzenie sklepowe z wagami i basenem na naftę. Konstantynowska 8. Handel win. 8922—1

Sprzedam fortepian krótki. Kilińskiego 111, stróż wskaże od 10—1 i 3—5. 8972—2

Sprzedam urządzenie sklepowe. Wiadomość: ul. Cegielniana № 134. 9009—1

Wielki wybór drzew owocowych w najlepszych odmianach poleca zakład ogrodniczy „Stefanów", Łódź, ul. Brzezińska 101, S. Dymkowski. Cenniki wysyła się na żądanie gratis i franco. 7621—:1

Źródło tanich maszyn oraz reperacje wszelkich systemów w zakładzie i na miejscu. Główna 58. 8995—2

25 pudów owocu zimowego jabłek do sprzedania. Cena przystępna Srednia 158 m 21. 9008—1

Różne:

A·A·A·A· W kantorze służby i bon Piotrkowska 92, otrzymają korzystne posady: bony, freblanki, gospodynie, kucharki, młodsze do wszystkiego ze świadectwami lub bez. 8779—:12

A. A. A. Ważne dla Pań!

Robota bluzki	Mk.	12.—
„ spódniczki	„	12.—
„ kostjumu	„	50.—
„ palta	„	50.—

Piotrkowska 154 m. 18. 9039—1

Absolwentka Ryskiego Instytutu Muzycznego, długoletnia rutynowana nauczycielka, wznowiła lekcje. Specjalność: gra fortepianowa nową ułatwioną metodą. Szkolna 17 m. 8, front, od 4½ do 6½. 8168—nś1

Akuszerka M. Nowakowska mieszka obecnie Dzielna 34 m. 18. 7925—:2

A. Gabinet kosmetyczny Pisarskiej, Piotrkowska № 92. Dyplomy Paryskie. Usuwanie trądziku, wągrów, piegów, zmarszczek brodawek i niepotrzebnych włosów. 8918—nw2

Akuszerka Pipikowa, Łódź, ul. Piotrkowska 152 m. 14. Dla pań przyjezdnych swobodny lokal. 8923—cnw9

Chłopiec potrzebny do terminu. Orla 23. Stolarnia. 8944—2

Ekonom potrzebny sumienny bez rodziny w średnim wieku z dobremi świadectwami, warunki do omówienia. Wiadomość: dom. Nakielnica, st. p. Aleksandrów Łęczycki. 8706—śn1

Akuszerka Stefanja Mylewska przyjmuje. Pańska № 9. 8324—nwp5

Dwóch pokoi z kuchnią w śródmieściu z wygodami lub bez poszukuję od zaraz. Pośrednicy dopuszczeni. Oferty w administracji pod „Nunas". 9015—3

„Fabryka" Edward Stachorski, Sosnowiec, potrzebuje zdolnych recznych i maszynowych pilnikarzy. 8430—śn1

Kursy języków nowożytnych dla dorosłych. Marty Lederowej, Dzielna 38 b. Języki: polski, francuski, angielski, niemiecki. Opłata miesięczna 20 mk. za każdy z języków. Zapisy codziennie od 5—9 w. 8967—1

Krawiec polski, nagrodzony dyplomem kroju Akademji Drezdeńskiej, przyjmuje obstalunki ubiorów męskich i damskich okryć, zamówienia wykonywa ściśle w oznaczonym terminie. A. Gramens, Zielona 10. 1 sze piętro. 8975—3

Kucharka zdolna do restauracji potrzebna. Dzielna 44. 8950-2

Kursy francuskiego, konwersacja, grupami, oddzielnie. Pomoc uczniom w polskim francuskim. Polski zaniedbanym. Muzyka. Zapisy codziennie 6—9. Kilińskiego 77. 8854—:4

Lokal potrzebny składający się z 2 lub 3 pokoi z kuchnią w śródmieściu od zaraz lub od Nowego Roku. Oferty w adm. „Rozwoju" pod „Potrzebny". 8963—2

LUNA

Dziś i jutro

przedstawienie

DLA

dzieci i młodzieży

Początek o g. 2-ej popołudniu (kasa od 1-ej)

Ceny miejsc od 1 Mk.

W programie występuje cudowna małpa JACK

W poniedziałek zmiana programu. 2715

Młoda inteligentna Polka pos. 30.000 mk. z powodu braku znajomości pragnę poznać int. wojskowego w celu matrymonialnym. Rzecz traktuje poważnie. Oferty wraz z fotografją proszę składać w adm. Rozwoju pod lit. „I. W." 8045—1

Młoda osoba poszukuje miejsca sklepowej lub kasjerki z kaucją. Oferty w Rozwoju pod „Kasjerka". 8951—1

Modelarz - Stolarz poszukuje pracy w odpowiednich zakładach. Oferty pod „№ 75". 9005—2

Ogrodnik pomocnik może się zgłosić zaraz do zakładu ogr. Gundlacha, Łódź-Karolew ul. Wileńska 7. 8810—cn1

Pokój umeblowany do wynajęcia Andrzeja № 40. Wiadomość u stróża. 8845—:1

Potrzebny uczeń do zakładu fryzjerskiego. Andrzeja № 1. 8939—:1

Pomocnik tokarza potrzebny do zakładu mechanicznego. Szczecińskiego. Kilińskiego 119. 8964—1

Panna znająca się dobrze na kuchni i mająca porządek potrzebna na wyjazd do Warszawy. Przejazd 35 m 4. 9057-1

Pokoju umeblowanego poszukuje nauczyciel, ul. Kilińskiego № 51 m. 7. 9026—

Pokój z meblami do wynajęcia przy inteligentnej rodzinie. Aleja 1-go Maja (Passaż Saulca) 20, m. 5, front. 9000—2

Pokój w szczycie o dwóch oknach, II-gie piętro, dla pojedyńczej osoby, tamże pompa do wody zaskórnej, Al. Kościuszki 26. 9007—2

Pokój umeblowany z elektrycznem oświetleniem, ciepły w cichym domu, dla inteligentnej kobiety zaraz do wynajęcia. Piotrkowska 166, m. 9, lewa oficyna I piętro. 8969—1

Pokój kawalerski słoneczny, frontowy zaraz do wynajęcia. Wólczańska 98, m. 15. 8992—2

Pończochy, skarpetki po cenie fabrycznej w prywatnym domu do sprzedania. Piotrkowska 185 m. 5. Tamże wszelka reperacja pończoch. 8998—5

Potrzebne uczenice i podręczne do pracowni sukien Sienkiewicza 31—25. 9006—3

Przy ul. Konstantynowskiej do wynajęcia 2 pokoje umeblowane z wygodami i elektrycznością dla solidnego chrześcijanina. Oferty w „Rozwoju" dla „J. S. 9021—2

Potrzebny chłopiec do ślusarni. Konstantynowska 53. 9041—1

Poszukuję cztery tysiące marek na I № hipoteki, ulica Ciemna 87 m. 14. 8974—1

Potrzebna uczenica lub podręczna do kwiaciarni „Marysin" Piotrkowska 76. 8981—1

Potrzebny zaraz zdolny krawiec do chemicznej parowej pralni i farbiarni sztucznej. Z. Frydrych. Podleśna 18. 8919—1

Potrzebny lokal na tkalnię parterowy, około 1200 łokci kw., zaraz. Pożądany w pobliżu kabel elektryczny. Oferty z dokładnym adresem, ceną i odręcznym planikiem dla „M. M." w adm. Rozwoju. 8994—2

Pracownia parasoli, Kadyńskiego, Nawrot 20, poszukuje panienkę umiejącą szyć i ładnie cerować. 8942—2

Radogoskie T-wo Poż.-Osz., Zgierska 64, przyjmuje nowych członków, wydaje pożyczki rubiowe i markowe za poręczeniem lub pod zastaw, oraz przyjmuje wkłady na oszczędność w mark. i rub. 7525nwc 27

Ślusarz rurowy potrzebny. Zgłaszać się, Orla 13. Kowalski. 8941—2

Stolarze meblowi zdolni potrzebni. Orla 25, stolarnia. 8943—4

Ślusarz mechanik poszukuje zajęcia, może być na wyjazd. Pabjanice, Gorna 90. Czarnecki. 8962—1

Stróż potrzebny. Cegielniana № 62. 9010—3

Urzędnik państwowy poszukuje skromnie umeblowanego pokoju przy chrześcijańskiej rodzinie. Oferty w Rozwoju pod „B. W.". 9036—1

Udzielam korepetycji w zakresie 4 klas. Łaskawe oferty proszę składać pod „Uczeń".

Udzielam lekcji francuskiego (komplety) ceny niskie. Karola 8, m. 9. 8840—:1

W Pabjanicach przyjmuje prenumeratę i ogłoszenia dla Biura Dzienników St. Wadzyńskiej, sklep Komisowy p. Bielskiej, Zamkowa 19.

W Łasku przyjmuje prenumeratę i ogłoszenia dla Biura Dzienników St. Wadzyńskiej po cenach redakcyjnych p. Słodkowski Stary Rynek. 8859—:1

Zaginął pies zwyczajny kundel czarny, podgarle białe, pazurki białe. Proszę o łaskawe odprowadzenie za nagrodą marek 50 ul. Brzezińska № 104. XIV kom. Pol. P. 8921—1

Znaleziono pościel, odebrać można Długa 170. Hertel. 9004—3

Zagubiono dokumenty.

Ager Katarzyna zagubiła paszport niem. z gm. Bróice. 8914—1

Anna Olczykówna zagubiła torebkę zawierającą matrykułę z zawodowej szkoły dla dziewcząt. Wólczańska 154. 8949—1

Brzękowski Szczepan zgubił kartę węglową № 1599. 8993

Bergier Antoni zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 8977—2

Bejze Helena zgubiła paszport niemiecki wyd. Saksonii. 8921—1

Chmielecki Józef zgubił kartę węglową № 29896. 9024—1

Edward Schefler, Targowa 71, zgubił kwit kaucyjny № 7357 Rbl. 45. 9035—1

Filomena Olczykówna ucz. kl. VII zgubiła matrykułę z gimn. p. Rajskiej. Sienkiewicza 37. 8950—1

Glimaż Marjanna zgubiła paszport niem. wydany w Łodzi. 9030—3

Gogolewski Piotr zagubił paszport rosyjski wyd. w gminie Górki. 8953—3

Henryka Lewandowicz zagubiła kartę węglową wydaną za № 14154. 9023—1

Hajman Leokadja zagubiła kartę węglową wyd. za № 30438. 9002—1

Hipolitowi Kempa skradziono portfel z 5 tysiącami rubli z rozmaitemi dowodami, kwit Banku Handlowego w Nowo-Radomsku na 16 tysięcy rubli, złożone w depozyt w pożyczce państwowej. Dwa rewersy po 1000 rub. z podpisem Teofila Kempa, na 1000 rub. z podpisem F. Wolniak, na 2000 rub. z podpisem Edmunda Posadnik i Jana Brzozowskiego. Osiem asygnacji po sto rubli pożyczki państwowej, oraz jeden weksel na 1000 rubli z podpisem Wojciecha Tymińskiego żyro Władysław Zasempa, drugi na 100 rub. z podpisem Stanisława Kawka, pokwitowanie na 800 rubli wystawione przez Andrzeja Łacha, oraz bilet na prawo polowania przez Zarząd miasta Radomska. Ostrzega się przed kupnem takowych. Złodzieja uprasza się o zwrot dokumentów, Nowo-Radomsk, ul. Dobroszycka № 17. Hipolit Kempa. 9042—1

Ignacy Rybak zagubił kartę węglową wyd. za № 5770. 8951-1

Janina Majer, uczenica kl. IV Państw. Szkoły Handlowej zagubiła matrykułę. 8961—1

Jaranowski Franciszek zgubił legitym. węglową. Rozwadowska 15. 8983—1

Jaszczak Weronika zgubiła pokwitowanie na 15 f. mąki wydane przez Straż Kolejową na st. Ł. Kal. 9052—1

Jaszczak Weronika zgubiła paszport niemiecki wyd. w Łodzi. 9031—3

Józefa Rawska zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 8909—1

Jubik Anna zgubiła paszport rosyjski wyd. w gm. Buczek. 8911—1

Ludwik Piaskowski, Średnia 175 zagubił kartę węglową. 9012

Ludwik Piaskowski zagubił paszport niem. wyd. w Łodzi. 9011—3

Mokrosiński Mateusz zgubił kartę na otrzymywanie spirytusu wyd. przez D-ra Wojskowego Gajzlera. 9026—1

Mokrosiński Mateusz zgubił przepustkę wydaną przez Dowództwo miasta Łodzi na otrzymywanie chleba bez kolejki. 9025—1

Manikowski Józef zgubił paszport tymczasowy wyd. w gm. Rszew i odroczenie wojskowe wyd. w Łodzi przez armję polską. 8983—3

Daszkiewicz Stanisław zgubił legitymację zapomogową komitetu bezrobotnych 8932—

Doba Wajnman zagubiła kartę węglową wyd. za № 11687. 8947—1

Krejczy Cecylja zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 8909—1

Łuszcz Katarzyna zgubiła paszport niemiecki wydany w Łęczycy. 8899—1

Matwiejew Wasili zagubił paszport wydany w Łodzi i legitymację kolejową. 8917—1

Marja Jackowska zgubiła legitymację podróżną wydaną przez Komendę wojskową Samborze 8925—1

Nadajewski Walenty zagubił legitymację chlebową na 4 osoby. 9013—1

Nowińska Franciszka zgubiła kartę węglową № 43899. 9013—1

Oskar Pilny zagubił legitymację chlebową wyd. na 4 osob. 8963—1

Pisarek Hipolit zgubił paszport niem. wyd. w Łodzi 8945

Paweł Pieczyński zagubił legitymację chlebową wyd. 5 osób. 9019—1

Pięta Marja zgubiła legitymację chlebową na 5 osób. 9007

Potkański Tomasz zgubił legitymację chlebową na (1) osobę, kartę węglową i naftową. 9016—

Potkański Tomasz zgubił paszport niem. wyd. w Grabowie. 9015—1

Pieczyńska Helena zgubiła kartę węglową, Aleksandrowska № 113. 9003—

Różycka Marja zgubiła legitymację węglową. Obywatelska 34. 8965—1

Sobczyk Wojciech zgubił kartę węglową № 2531. 8957

Skrzypińska Zofja zgubiła paszport niem. wyd. w Łodzi 8995—

Skrzypińska Zofja zgubiła legitymację chlebową na 3 osoby. 8997—

Szymczak Władysław zgubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 8898—

Trębasiewicz Marja zgubiła kartę węglową № 65659

Titel Berta zgubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi 8975—

Wekwert Edward zgubił legitymację węglową. Targowa № 19. 8971—

Zaginęły: 1) kwit z skl. k. Piotrk. 160 za № 4458 z skl. kom. L. Rajchort za № które nieważne. 8985—

Zaginęło pozwolenie na przejazd z Łomży do Łodzi dane w Łomży przez zap. taljon 35 pp. na imię Mateusz Mokrosińskiego. 9027—

Zaginęła karta chlebowa na imię Ignacego Purczewskiego. Ogrodowa 24. 9040—

Zaginął paszport niem. wydany w Łodzi na imię Leona Cichowicza. 8868—

Zaginęła karta węglowa na imię Franciszek Grudziński Kamienna № 5. 8963—1

Stare gazety

do obwijania

HURTOWO i DETALICZNIE

SPRZEDAJE

administracja „Rozwoju".

Wydawca Wiktor Czajewski. W tłoczni S. Czajewskiego